

**Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr NK-I.4131.273.2012AKop
Wojewody Lubuskiego**

z dnia 1 sierpnia 2012 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XVI/82/2012 Rady Gminy Tuplice w sprawie zasad udzielania i wymiaru zniżek w realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i przedszkolach, zasad zwalniania z obowiązku realizacji zajęć oraz określania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych pedagoga, psychologa i logopedy w części dotyczącej zapisów § 1 ust. 3 i 4 oraz § 5 ust. .

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 czerwca 2012r. Rada Gminy Tuplice podjęła uchwałę w sprawie zasad udzielania i wymiaru zniżek w realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i przedszkolach, zasad zwalniania z obowiązku realizacji zajęć oraz określania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych pedagoga, psychologa i logopedy. Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 3 lipca 2012r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała w częściach zapisu § 1 ust. 3 i 4 oraz § 5 istotnie narusza prawo tj. art. 42 ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006r. Nr 97 poz. 674 z późn. zm.) zgodnie z którym „organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli , dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego; zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3”.

W delegacji ustawowej określone zostały granice kompetencji rady gminy do podjęcia uchwały w omawianym przedmiocie. Tymczasem Rada Gminy Tuplice w § 1 ust. 3 kwestionowanej uchwały wskazała, że „ustalony dla nauczyciela na zasadach określonych w ust. 1 tygodniowy wymiar godzin zajęć różny w poszczególnych okresach roku szkolnego nie może przekraczać 1,5 tygodniowego obowiązkowego okresu wymiaru godzin zajęć. Godzinami ponadwymiarowymi nauczyciela są godziny zajęć realizowane w roku szkolnym wypracowane ponad tygodniowy obowiązkowy wymiar określony według zasad wynikających z ust. 1 i 2 (§ 1 ust. 4 uchwały).

Przepisy Karty Nauczyciela nie upoważniają organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, prowadzącej szkołę i placówki oświatowe, do definiowania pojęcia „godziny ponadwymiarowe” ani też do określania zasad przyznawania ich nauczycielom . Stosuje się w tym zakresie art. 35 ust. 1,2 i 4, art. 42 ust. 5a oraz art. 42a ust. 3 w.w. ustawy.

Ustawodawca ściśle określił zakres przedmiotowy uchwały. W ramach tego upoważnienia rada gminy ma obowiązek wydać przepisy normujące wyłącznie materię nim objętą. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny wykluczający wykładnię rozszerzającą oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. .

Jeżeli zatem organ wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu, mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji, co musi skutkować unieważnieniem uchwały obarczonej taką wadą.

Kolejno § 5 ust. 1 uchwały stanowi, iż „organ prowadzący, może w danym roku szkolnym zwolnić dyrektora z realizacji pensum określonego w § 2 niniejszej uchwały w przypadku wykonywania w tym okresie szczególnie złożonych zadań lub wykonywania dodatkowego zadania o złożonym charakterze nałożonego przez organ prowadzący placówkę lub w czasie tworzenia lub likwidacji szkoły, przedszkola. Natomiast § 5 ust. 2 uchwały stanowi, iż „ zwolnienie następuje na umotywowany wniosek dyrektora placówki (szkoły, przedszkola). Decyzję o zwolnieniu z obowiązku realizacji pensum lub odmowie podejmuje Wójt Gminy Tuplice”. Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, wskazanym w podstawie prawnej uchwały, - organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6 , oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3 . Przywołany art. 42 ust. 3 określa pensum nauczycieli poszczególnych typów szkół i placówek oświatowych (tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz , nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć), zaś art. 42 ust. 6 stanowi, iż dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko

kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się pensum w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

W rozumieniu art. 91 d pkt 1 Karty Nauczyciela w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone m.in. w przytoczonym przepisie wykonuje odpowiednio : rada gminy , rada powiatu , sejmik województwa. Rada podejmując zaskarżoną uchwałę zobowiązana była do określenia zasad udzielania oraz rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole. Do kompetencji organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy również możliwość zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych. To zatem Rada decyduje o tym, czy osobom wskazanym w treści art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela obniży tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć oraz czy zwolni te podmioty z obowiązku prowadzenia tychże zajęć. Omawiana regulacja nie upoważnia natomiast Rady do przekazywania jakiegokolwiek innemu podmiotowi kompetencji do decydowania o tym czy nauczyciel zostanie zwolniony z obowiązującego go wymiaru zajęć. Zatem w niniejszej sprawie Rada przekroczyła swoje uprawnienia upoważniając Wójta do decydowania o tym komu takie zwolnienie zostanie przyznane. Zgodnie z kwestionowanymi zapisami uchwały to organ wykonawczy, a nie Rada, ustanawiałby zasady udzielania i rozmiar obniżek, co w świetle art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela jest niedopuszczalne. W tych okolicznościach, uregulowanie zamieszczone w § 5 zaskarżonej uchwały, jako naruszające normę kompetencyjną określoną w ustawie poprzez nieuprawnione przekazanie własnych kompetencji organowi wykonawczemu, stanowi istotne naruszenie prawa. Pogląd organu nadzoru potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 24 maja 2012r. syg.akt IV SA/GI 868/11, wyrok WSA w Opolu z 10 maja 2011r. syg akt II SA/Op 82/11).

Wobec powyższego , ponieważ uchwała w kwestionowanym zakresie została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stało się konieczne i należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek